

Bizim Demokrasimiz Hangisi?

1.TEMSİLİ DEMOKRASİ 2.ÇOĞULCU DEMOKRASİ 3.KATILIMCI DEMOKRASİ
4.YEREL DEMOKRASİ Mİ?

Siyasi ve sosyal yaşamımızı etkileyen iki temel kavramı analiz etmek istiyorum. Demokrasi ve Sivil Toplum. Teorik yapılanmada ki demokrasi ve sivil toplum uygulamada yani pratikte farklı bir boyutla karşımıza çıkıyor.

Demokrasi, en yalın tanımıyla halkın kendi kendini yönettiği bir yönetim biçimidir. Yaklaşık 2500 yıldır süren demokrasi serüveni Eski Yunan demokrasi yapılanması ile halkın seçilmiş vekilleri aracılığı ile yönetildiği temsili demokrasiye, daha sonra çoğulcu demokrasiye ve halen içinde yaşadığımız katılımcı demokrasiye çevrilerek yoluna devam etmektedir. Farklı bir demokrasi algılaması ve uygulaması da az gelişmiş ülkelerle veya her alanda bizim gibi gelişme mücadelesi veren sosyo ekonomik projelerle halkın alım gücü ve refah düzeyini yükseltme çalışmalarıyla birlikte toplumun küresel ölçeklerde sosyalleşmesi, yine küresel normlarda toplumun düşünce, inanç ve sosyal haklarını hukuksal düzenlemelerle güvence altına alma yolunda sistem kargaşası ile karşılaşır. Yeni yapılanmada ulusal çıkarlar, politikalar, yerel kültür ve inançlar oluşturulmaya çalışılan demokratik yapıda önemli etken olur. Ben buna da yerel demokrasi diyorum tanımlamasını yaptığım temsili demokrasi, çoğulcu demokrasi ve katılımcı demokrasi tanımlamalarının karışımı bir demokrasi şeklidir , bu tanımlamam her kesimin kendi anlık politik çıkar yontmasına da çok müsait bir yapılanmadır, yerel demokrasi yönetimi.

1-TEMSİLİ DEMOKRASİ

Uzun yıllar ülkemizde de tek parti iktidarı ile hükümünü sürdüren ve tüm kararların oy çokluğu esasına göre alındığı, seçmenin oy vermekten başka bir sorumluluk ve yetkisinin ve hakkının olmadığı Temsili Demokrasi, iki ana nedenle işlevini yitirmiştir. Bunlar; İktidarların çoğunluk sistemi nedeniyle istisnasız bir şekilde hegemonik uygulamalara başvurması ve halkın özellikle insan hakları talebinin artmasıdır. Kararların parti disiplini içinde ve kontrol altında verilerek

çoğunluk egemenliğinin kurulması ve bireyi özne olmaktan çıkararak bu iki temel neden klasik temsili demokrasiyi çoğulcu demokrasiye dönüştürmüştür?

2-ÇOĞULCU DEMOKRASİ

Ülkemizde Çoğulcu demokrasiye geçiş sancılı ve kanlı olmuştur. Devletin kuruluşunda etken oldum, bu cumhuriyet ve tüm kazanımları benim faşizan yapılanması çoğulcu demokrasiye geçişin ilk başbakanının hayatına mal oldu. Çoğulcu demokrasi yapılanmamızda siyasal partilerin yanı sıra çıkar grupları da karar merci olarak ortaya çıkmıştır. Çıkar grupları bilhassa kamu kesiminde ki örgütlenmelerle çıkarlarını iktidarlara karşı savunurken ve hükümetlerin kararlarını etkilerken hegemonik odaklanmalara karşı da güç oluşturmaktadır. Kuşkusuz çıkar grupları ekonomik yaptırım gücü ve oy potansiyeli olan işçileri ile işverenler ile kamudaki güç sahibi oluşumlardır ve iktidarların kararlarını etkilerler. Ancak güçsüz kesimler için, azınlıkta kalan ve çıkar grubu oluşturamayan kesimler için bunu söylemek mümkün olmaz. İşte bu durum da çoğulcu demokrasinin katılımcı demokrasiye dönüşümünün eşiği olmuştur.

3-KATILIMCI DEMOKRASİ ve SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI

Temsili demokrasi ile çoğulcu demokrasi gibi iki temel neden dolayısıyla da katılımcı demokrasiye sivil toplum kuruluşlarının varlığı ile ulaşıldı. Katılımcı demokrasi öncesinde demokrasi halkın yönetimi olarak tanımlanırken, katılımcı demokrasiyi oluşturan çeşitlilikler rejimin tanımlanması için temel etkeni oluşturdu. Bu gerçek bir çoğulculuktur ve iki veçhesi ile kendisini gösterir; Siyasal çoğulculuk ve Kültürel çoğulculuk. Bunları sağlayan ve katılımcılığı ortaya koyan da sivil toplum ortamı ve sivil toplum kuruluşlarıdır (STK).

Öncelikle şunu belirtmeliyim ki bugüne kadar bulanık kalmış bir husus sivil toplum kuruluşunun ne olduğu hakkındaki tereddütler ya da yanlış anlatımlardır. Bir kuruluşun sivil toplum kuruluşu sayılabilmesi için temel koşulları aynı anda karşılaması gerekmektedir. Bunlar şunlardır; STK'ların devletle herhangi bir parasal ilişkisi ya da resmi bağlantısı olamaz. STK'lar siyasi otoritenin baskısından uzaktır, hiyerarşik bir yapısı yoktur, devlet karşısında özerktir. STK'ların temel işlevi de kamu alanını devletten çıkarıp tüm halka açmasıdır, gönüllülük esasına göre çalışır, başkaları üzerinde bir iktidar oluşturma çabası yoktur.

Kısaca özelliklerini verdiğim sivil toplum kuruluşları 21.nci yüzyıla damgasını vuracak etkili toplumsal oluşumlardır ve bunun temeli de halka dayanmaktadır. Sivil toplum, Cicero'nun *societas civilis* düşüncesinden modern doğal hukuka geçmiş ve Avrupa'da bir siyasal kavram olarak 18.nci yüzyılın sonlarında etkin bir öge durumuna gelmiştir.

Sivil toplumun gelişim sürecinde dört aşamadan söz edebiliriz. Sivil toplumun geleneksel kavramından ilk kırılma noktası ve gelecekte alacağı anlamın başlangıcı birinci evreyi, sivil toplumun içindeki bağımsız "toplumların" kendilerini devlete karşı savunmalarının meşru olduğu şeklindeki çığır açıcı iddia ise ikinci evreyi oluşturmuştur. Gelişmenin üçüncü evresinde sivil toplum ve devlet arasındaki karşıtlık düşüncesi zayıflamış, sivil toplumun bağımsızlığı devletin egemenliği lehine ters dönmüş, dördüncü evre ise, 1850'lerden sonra çoğulcu, kendi kendini örgütleyen, devletten bağımsız bir sivil toplumu koruma ve yenileme anlayışı olmuştur. Bu anlayış bugünkü; ulusal çapta ulus devletin siyasi iktidarını denetleme noktasına gelen, uluslararası çapta da insan hakları, özgürlük, demokrasi ve dayanışma esasında ulus devletlerin yürütme, yargı ve yasama erkine dünyada yalnız olmadığını, kararlarını evrensel değerleri göz önüne almadan uygulayamayacağını esasta örtük, ancak gerektiğinde de açık olarak gösteren sivil toplumun da dayanağı olan anlayıştır.

Son güncel demokrasi sınavımız olan gezi parkı olaylarını çoğulcu demokrasi ile katılımcı demokrasi arasında bir kavram kavgasına dönüştürmeden çözümleriz. Demokrasi algısını her kesim kendi konum ve çıkarlarına göre dizayn ederse, yaptığım 3 farklı real demokrasi analizlerinin bir anlamı kalmaz 4. demokrasi kavramını oluşturmuş oluruz onunda adına yerel demokrasi diyorum.

4-YEREL DEMOKRASİ

Yerel demokrasi yönetimler ve toplumun küresel değerler ve kavramlar yerine yerel dinamiklerle politik, kültürel, inanç veya maddi çıkarları öncü olarak algılaması ve uygulamasıdır. Bu algı ile oluşan yönetim şekli evrensel ve küresel veya uluslararası ilişkilerde çelişki yaratsa da ulusal bir yönetim şekli olarak karşımızda bir vaka olarak duruyor. Yerel demokrasilerde iktidar ben oy yüzdeme bakarım benim için demokrasi anlayışı budur algısı sadece çoğulcu demokrasi kavramını kapsar, diğer oy vermeyen toplum kesimini dışlar. Yerel demokrasi algısında sivil toplum örgütleri asli görev ve sorumluluklarını unutmuş , siyasi bir parti eylem ve davranışını gösterir. İktidarla aynı ideolojik paralelde değilse tam bir muhalefet çalışması ve çatışması içerisinde olur. Sivil toplum aslı duyarlılığını unutmuş ülke ve millet için

çok önemli başarılar elde etmiş bireysel, toplumsal, ulusal ekonomik, diplomatik, demokratik ve sosyal alanlarda ki katkılarına ve başarılarına bakma gereği duymaz. Çünkü iktidara o başka bir siyasi oluşum der. Toplum veya sivil toplum kuruluşları teoride katılımcı demokrasi isterken, pratikte çoğulcu davranış eylemlerinde olurlar. Bana yerel demokrasi mi olur senin felsefen ve tanımlaman diyen dostlara, ülkemiz demokrasisini birde bu makaleden sonra analiz etmelerini rica ediyorum. İlk demokrasi tecrübesi temsili demokrasi ülkemizde fiilen uygulanmadı , 2. demokrasi tecrübesini yaşadık adına sözde çoğulcu demokrasi dedik. Lakin canı sıkılan demokrasi ye biraz kenarda bekle emir ve talimatı ile şekillendirip veya durdurabilirdi. Katılımcı demokrasi ise bizde çoğulcu demokrasi ile entegrasyon sağlama yerine, onun siyasi rakibi gibi duruş sergileyen bir çıkmazda. Ben tüm bu demokrasi algı ve uygulamalarının karışımı demokrasi oluşumuna patenti de daha çok bize ait YEREL DEMOKRASİ diyorum. Bizim ihtiyacımız olan yönetim şekli ise çoğulcu demokrasinin katılımcı demokrasi ile entegrasyonunu acilen sağlamaktır.

GEZİ PARKI VE KATILIMCI DEMOKRASİ

Ülkemizde son günlerde vukuu bulan gezi parkı olayları bizleri akademik, sosyo politik ve demokratik yapılanma alanlarında toplumu bilinçlendirme çabasına yoğunlaştırdı. İki temel yanlış var

Eylemlerde; Biri en temel küresel hak olan yaşadığı şehre sahip çıkan kendisine ait olan kentin sadece toplum adına vekalet verdiği yöneticilerin kenti ile ilgili yapılanmada onunda söz hakkının olmasıdır. Bu insani, vicdani ve katılımcı demokrasinin olmazsa olmazına karşı çıkmak ve orantısız güç kullanmak kabul edilemez. Gezi parkında söz hakkı isteyen kentliyi orta doğu eylemcileri ile örneklendirmek büyük hata olur, onlarda çok daha ileri demokrasiye ekonomik ve sosyal haklara sahip olduklarının kültür ve zekasına sahipler. İstemleri doğu değil batı standartlarında sosyal, kültürel, ekonomik ve katılımcı demokrasi ile yönetilmek bunlara sahip olmak.

YAPILAN SOKAK EYLEMLERİ SOSYAL AKTİVİTE DEĞİL ÇOĞUNLUĞUN HAK GASPİDİR

Gezi parkına demokratik haklarını kullanarak reaksiyon gösteren bilinçli vatandaşlarımız dışında ki gelişmeleri farklı kategorilerde analiz etmemiz gerekir. Ülkemiz ve halkımıza hak

etmediği ciddi sorunlar yaratacak toplumsal infiale yol açacak bir süreç yaşıyoruz. Süreci ve eylem aktörlerini en az 5- kategoriye indirgediğimizde karşımıza ürkütücü bir tablo çıkıyor.

1. Tamamen siyasi çıkar amaçlayan hükümetin hiç bir kulvarda önüne set çekemeyen bu toplumsal reaksiyonu değerlendirerek siyasi rant peşinde olan siyasi aktörler.

2. Anarşist terör örgütlerinin hayali olan kargaşa ortamında eylem ve zarar verme de aktif önderlik yapabilecek ve yönetecek şer odaklarınca iyi yetiştirilmiş provokatör aktörler.

3. Sayıca çok az lakin provokatif eylemlerde çok tecrübeli sivil toplum örgütlerinin ideolojik yapılanma üzerine inşa edilmiş olan ve seslerini duyurma alanını sadece grev,eylem,toplumsal kargaşa, devletin kolluk kuvvetlerine saldırı üzerine inşa etmiş toplumsal olaylarda yetenekli aktörler.

4. Toplumun entelektüel dediği sanatçı, yazar, şair, gazeteci gibi kesimlerinden topluma entelektüel duruş sergilemede ben geri kalmayayım telaşı yaşayanlar.

Demokratik hak ve özgürlük algılamaları tek yönlü olan, örneğin yüz binlerce baş örtülü kız çocuğu inançlarından dolayı sistem izin vermiyorum senin okuma hakkını gasp ettim dediğinde alkışlayan, ihtilallar de, anti demokratik tüm oluşumlarda, kürt sorunu, alevi sorunu,sosyal ve özel yaşam alanına devletin tüm evrensel değerleri yok sayarak müdahale etmesin de sesiz kalan veya anti demokratik duruş sergileyen , toplumun sözde kanaat önderi aktörler.

5. Ve en önemli kesim gençler. Müteessir olarak belirtmeliyim ki ülkeyi savaş alanına çeviren, ülkemizi ulusal veya uluslararası arena da büyük ekonomik, diplomatik ve prestij kaybına uğratan bu eylemlerin derinliğini algılayamamış olduklarını gördüğümüz bizim evlatlarımız gençlerimiz. Onlar bu eylemlere sosyal aktivite ve kültür bilinci ile katılıyorlar. Sözde demokrasi ,insan hakları ,evrensel hukuk adına eylem yapıyorlar. Özde yaptıkları yaşadığımız kenti harabeye,yaşadığımız evimizde huzurla dinlenme hakkını gasp ederek, tencere tava çalarak, sabahlara kadar korna sesleri ile hepimizin ruh sağlığını bozarak demokrasi aranamayacağını bu sadece başkasının demokratik hak ve özgürlüklerine müdahale olacağını bilmeyecek kadar gençlik heyecanı ile eylemlere en büyük katkıyı veriyorlar. Sokakta ki eylemciler katılımcı demokrasi istiyorum diyorsun ,senin eylemlerini bu toplumun büyük bir bölümü desteklemiyor . Sokakta demokratik hak arıyorum derken ,evinde ki sade ve çok büyük

çoğunluğu oluşturan vatandaşın tüm haklarını gasp ediyorsun. Evet gençler bu eylemler masum sosyal aktiviteler değil. Eęer aędař, uygar, medeni bir gençlik hak arama eylem rneęi bilmek istiyorsanız evlerinden ailelerinden okuma hakları ellerinden alınarak uzaklaştırılan baş örtüsü mağduru kızların ve asil ailelerinin vakur, kanunlara riayet eden, ama asla zorbalara boyun eğmeyen asaletli duruşunu örnek alın.

DEMOKRASİ KÖTÜLERİN VEYA İYİLERİN İÇİNDEKİ EN İYİ VEYA EN KÖTÜ DEğİL, EN İYİYE DOęRU EVRİLEN BİR YÖNETİM SÜRECİNİ SİMGELEYİYOR.

BİZ YETMİş BEř MİLYON VATANDAřIN BÜYÜK OęUNLUęU KATILIMCI DEMOKRASİNİN SEçİLMİş İLE SEENİN YÜRÜTMEDE ENTEGRE OLMUř TAM DEMOKRASİ İşLEYİşİNİ YAřAMAK İSTİYORUZ.